

ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย

สิริจิตต์ เดชอมรชัย*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษารวมจำนวน ๓๖ คน ซึ่งเลือกมาแบบเฉพาะเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพงานวิจัยทางการเรียนการสอนในปัจจุบันยังขาดประเด็นการวิจัยด้านหลักสูตร รูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย ได้แก่ อาจารย์มีภาระงานมาก ขาดความรู้และทักษะการทำวิจัย ขาดแรงจูงใจ แหล่งสนับสนุนการทำวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัย ๒) ทิศทางในอนาคตควรเป็นงานวิจัยด้านการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารและรูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้ ควรใช้รูปแบบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน เป็นงานวิจัยเชิงบูรณาการ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง รวมทั้งควรเตรียมความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะในการทำวิจัย ด้านทัศนคติ แหล่งงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวงกว้าง

Résumé

Cette recherche a pour but d'étudier la direction des recherches dans le domaine de l'enseignement/apprentissage du FLE en Thaïlande. Les données ont été recueillies à partir des opinions des échantillons constitués de 36 professeurs de français au niveau secondaire et universitaire. Les résultats obtenus de cette recherche ont fait ressortir qu'il manque les études concernant le cursus, les stratégies d'apprentissage et l'évaluation. Les problèmes rencontrés par les professeurs-chercheurs sont liés à la surcharge des tâches, à la motivation, aux connaissances sur la méthodologie de la recherche ainsi qu'aux sources de la subvention et de la publication. Par ailleurs, les recherches sur la compétence de communication et sur les stratégies d'apprentissage devraient être menées ultérieurement. Il faudrait également adopter la méthodologie basée sur les données quantitatives et qualitatives et aussi le modèle d'intégration. Il semblerait nécessaire d'apporter concrètement les résultats obtenus aux fins pédagogiques. En vue de la préparation, il serait important que les professeurs-chercheurs s'apprêtent sur le plan de la méthodologie et des attitudes vis-à-vis la recherche. Le soutien sur le budget, les diverses ressources et la publication des recherches devraient être soulignés.

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๑) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวคิดทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีวิวัฒนาการมายาวนานนับแต่อดีตที่มีการเรียนภาษาละตินเป็นภาษาต่างประเทศจนผ่านมาถึงยุคสมัยต่าง ๆ เช่น จากแนวคิดการสอนภาษาแบบขนบนิยม (la méthode traditionnelle) มาจนถึงแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (l'approche communicative) ดังเช่นในปัจจุบัน (Besse, 1985; Germain, 1993; Boyer et al., 2001) วิวัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้นได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ อาทิ แนวคิดในยุคสมัยต่าง ๆ ของนักปรัชญา นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์ นักการศึกษา หรือแม้แต่อิทธิพลจากนโยบายด้านภาษาของประเทศ หรือจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก แนวคิดหรือกระแสต่าง ๆ เหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการสอนภาษา รวมทั้งทิศทางการศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นักวิชาการจึงได้พยายามนำวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมทางการศึกษาที่ได้พัฒนามาจากผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนารูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามการศึกษาวិวัฒนาการของแนวคิดและทิศทางการพัฒนารูปแบบวิธีการสอนภาษาต่างประเทศดังกล่าวนั้น ต้องอาศัยกระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลองค์ความรู้ที่ถูกต้อง มีหลักการ และมีความน่าเชื่อถือ นั่นคือต้องอาศัยการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญของกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่ ๆ ที่เชื่อถือได้ ทั้งนี้การจะพัฒนางานใด ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้าก็ต้องมีการสำรวจ วิเคราะห์

วิจัย ประเมินผลการปฏิบัติงานและผลงานที่ได้ เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุ แนวทางแก้ไข ทิศทางการพัฒนา และปรับปรุง การวิจัยจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการพัฒนาทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานของการศึกษาค้นคว้า การวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้กล่าวได้ว่าองค์ความรู้ที่ได้นั้นล้วนมาจากผลของการวิจัยเป็นหลักทั้งสิ้น

ดังนั้นนักภาษาศาสตร์ นักการศึกษา และนักวิชาการที่สนใจศึกษาด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงได้ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาวิเคราะห์ สำรวจ หรือนำแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มาทดลองใช้ในการเรียนการสอน ผลจากการศึกษาวิจัยได้ให้ข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อแวดวงการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมาก อีกทั้งทำให้เห็นแนวโน้มของการศึกษาปัญหาทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งในช่วงแรก ๆ มักมุ่งเน้นการวิเคราะห์หาสาเหตุจากกลวิธีการสอนของครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเท่าที่ควร (Skehan, 1989; Cyr, 1996) รวมทั้งมิได้เน้นการศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Cornaire, 1998; Porcher, 2004) หรือการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (La Technologie de l'Information et de la Communication - TIC) ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบันทั้งในด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (Coste, 2012) เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีการทำวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่าง-

ประเทศมาอย่างต่อเนื่อง แต่ในรอบทศวรรษที่ผ่านมา นั้น อาจกล่าวได้ว่ายังไม่ได้มีการศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และทิศทางของการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในอนาคต ดังนั้น จึงยังไม่ปรากฏว่ามีข้อมูลที่จะสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมและสถานภาพของการวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่เป็นระบบและทันสมัย ทั้งนี้ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีงานวิจัยบางชิ้นที่มีลักษณะเป็นการศึกษาเชิงสังเคราะห์ เช่น ผลการสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับปริญญาโท ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๓๖-๒๕๔๖ จากมหาวิทยาลัย ๙ แห่ง (วิไลพร ธนสุวรรณ, ๒๕๔๗) สำหรับด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสนั้น พบว่า มีรายงานการสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระหว่างปี ๒๕๒๓-๒๕๓๓ (ประภางานไพโรจน์, ๒๕๓๓) แต่นับจากปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้นมา ยังไม่ปรากฏว่ามี การเผยแพร่รายงานวิจัยสรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยอีกเลย อีกทั้งยังไม่ได้มีการศึกษาวิเคราะห์ทิศทางของการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสและสนใจศึกษาด้านการวิจัยและการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาสถานภาพงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนา งานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาต่าง-

ประเทศให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมากขึ้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลจากการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศาสตร์ด้านการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยต่อไป

๒) วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในอนาคต

๓) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ทราบถึงสภาพการวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในปัจจุบัน อันจะเป็นข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นภาพรวมของความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคในการทำวิจัย

๒. ได้ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับทิศทางและแนวทางในอนาคตของการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย เพื่อการพัฒนาการวิจัยในแวดวงการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๔) วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยและวิเคราะห์ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive

sampling) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ อาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในสถาบันอุดมศึกษาและในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศสและการศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส

๔.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในสถาบันอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน ๑ ชุด และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑ ชุด

๔.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

● รอบที่ ๑

– ติดต่อประสานงานอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศส เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในเบื้องต้น

– ส่งหนังสือราชการไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมแนบโครงร่างวัตถุประสงค์ของการวิจัย และแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

– สํารวจความคิดเห็นอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

● รอบที่ ๒

– ติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในเบื้องต้น

– สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ทั้งสภาพการณ์ในปัจจุบันและทิศทางการวิจัยในอนาคตตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (telephone interview) และทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail interview)

● รอบที่ ๓

หลังจากได้ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ แล้ว ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานไปยังกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยอีกครั้งเพื่อสอบถามประเด็นความคิดเห็นเพิ่มเติม พร้อมแนบผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในอนาคต

๕) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย

๕.๑ ความก้าวหน้าและประเด็นการวิจัย

ในการศึกษาทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยได้สอบถามข้อคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษารวมจำนวนทั้งสิ้น ๔๓ คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน ๓๑ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความก้าวหน้าของงานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส

ระดับ	ความคิดเห็น					รวมในแต่ละระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
มัธยมศึกษา	๐ (๐.๐)	๑ (๓.๒)	๓ (๙.๖)	๕ (๑๖.๑)	๐ (๐.๐)	๙ (๒๙.๐)
อุดมศึกษา	๐ (๐.๐)	๓ (๒๒.๖)	๑๑ (๓๕.๕)	๔ (๑๒.๙)	๐ (๐.๐)	๒๒ (๓๗.๐)
ภาพรวม	๐ (๐.๐)	๔ (๒๕.๘)	๑๔ (๔๕.๑)	๙ (๒๙.๐)	๐ (๐.๐)	๓๑ (๑๐๐)

จากตารางที่ ๑ พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่างานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยมีความก้าวหน้าในระดับปานกลาง จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑ ส่วนกลุ่มตัวอย่างในระดับมัธยมศึกษามีความคิดเห็นว่างานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยมีความก้าวหน้าในระดับน้อย จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑ โดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากมีผู้ทำงานวิจัยน้อย เพราะครูมัธยมศึกษาจะทำวิจัยในชั้นเรียนแบบง่าย ๆ เท่านั้น การวิจัยกับภาพรวมการศึกษาไทยยังไม่พร้อมที่จะเดินหน้าหรือก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน และยังมีข้อจำกัดทางการเปลี่ยนแปลงอยู่มาก

สำหรับกลุ่มตัวอย่างระดับอุดมศึกษาเห็นว่างานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสใน

ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในระดับปานกลาง จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ โดยให้เหตุผลว่าไม่มีการนำเสนอแหล่งงานวิจัย และไม่มีหน่วยงานกลางที่จะประสานงานในการประชาสัมพันธ์งานวิจัย ประกอบกับขาดแรงจูงใจ ขาดงบประมาณที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในการวิจัย อีกทั้งผู้สอนมีภาระงานสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัยอย่างเต็มที่ การวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ แต่ไม่ได้นำมาเผยแพร่เพื่อประโยชน์ในวงกว้างและไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์จริง และหากพิจารณาในเชิงปริมาณนับว่ามีจำนวนงานวิจัยพอสมควร เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง แต่ในเชิงคุณภาพของงานวิจัยยังมีข้อผิดพลาดทางด้านเนื้อหาและด้านไวยากรณ์

ตารางที่ ๒ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส

รายการ	ระดับมัธยมศึกษา			ระดับอุดมศึกษา			ภาพรวม		
	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง
การพัฒนาและประเมินหลักสูตร	๐ (๐.๐)	๒ (๒๕.๐)	๖ (๓๕.๐๐)	๑ (๕.๘)	๙ (๕๒.๔)	๓ (๔๑.๘)	๑ (๔.๐)	๑๑ (๔๔.๐)	๑๓ (๕๒.๐)
รูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้	๑.๐๐ (๑๒.๐)	๔.๐๐ (๕๐.๐)	๓.๐๐ (๓๗.๐)	๒.๐๐ (๑๑.๖)	๖.๐๐ (๓๕.๙)	๙.๐๐ (๕๒.๔)	๓.๐๐ (๑๒.๐๐)	๑๐.๐๐ (๔๐.๐)	๑๒.๐๐ (๔๘.๐)
รูปแบบ/กลวิธีการสอน	๐ (๐.๐)	๕ (๖๒.๕)	๓ (๓๗.๕)	๒ (๑๑.๗)	๘ (๔๗.๑)	๓ (๔๑.๑)	๒ (๘.๐)	๑๓ (๕๒.๐)	๑๐ (๔๐.๐)
การใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร	๑ (๑๒.๕)	๕ (๖๒.๕)	๓ (๓๗.๕)	๑ (๕.๘)	๑๐ (๕๘.๘)	๖ (๓๕.๒)	๒ (๘.๐)	๑๕ (๖๐.๐)	๑๐ (๔๐.๐)
ทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส	๑ (๑๒.๐)	๕ (๖๒.๐)	๒ (๒๕.๐)	๐ (๐.๐)	๑๐ (๕๘.๘)	๓ (๔๑.๑)	๑ (๔.๐)	๑๕ (๖๐.๐)	๙ (๓๖.๐)
ทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศส	๑ (๑๒.๕)	๕ (๖๒.๕)	๒ (๒๕.๐)	๑ (๕.๘)	๑๐ (๕๘.๘)	๖ (๓๕.๒)	๒ (๘.๐)	๑๕ (๖๐.๐)	๘ (๓๒.๐)
ทักษะการอ่านภาษาฝรั่งเศส	๒ (๒๕.๐)	๔ (๕๐.๐)	๒ (๒๕.๐)	๖ (๓๕.๒)	๓ (๔๑.๑)	๔ (๒๓.๕)	๘ (๓๒.๐)	๑๑ (๔๔.๐)	๖ (๒๔.๐)
ทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส	๑ (๑๒.๕)	๕ (๖๒.๕)	๒ (๒๕.๐)	๔ (๒๓.๕)	๙ (๕๒.๙)	๔ (๒๓.๕)	๕ (๒๐.๐)	๑๔ (๕๖.๐)	๖ (๒๔.๐)
วัฒนธรรมฝรั่งเศส	๐ (๐.๐)	๖.๐๐ (๓๗.๕.๐)	๒.๐๐ (๒๕.๐)	๔.๐๐ (๒๓.๕)	๑๐.๐๐ (๕๘.๘)	๓.๐๐ (๑๗.๖)	๔.๐๐ (๑๖.๐)	๑๖.๐๐ (๖๔.๐)	๕.๐๐ (๒๐.๐)
การพัฒนาสื่อแบบเรียน/บทเรียน	๓ (๓๗.๕)	๒ (๒๕.๐)	๓ (๓๗.๕)	๔ (๒๓.๕)	๑๐ (๕๘.๘)	๓ (๑๗.๖)	๓ (๒๘.๐)	๑๒ (๔๘.๐)	๖ (๒๔.๐)
การใช้เทคโนโลยีการศึกษา	๑ (๑๒.๕)	๕ (๖๒.๕)	๒ (๒๕.๐)	๔ (๒๓.๕)	๑๐ (๕๘.๘)	๓ (๑๗.๖)	๕ (๒๐.๐)	๑๕ (๖๐.๐)	๕ (๒๐.๐)
การวัดและประเมินผล	๐ (๐.๐)	๕ (๖๒.๕)	๓ (๓๗.๕)	๓ (๑๗.๖)	๖ (๓๕.๒)	๘ (๔๗.๐)	๓ (๑๒.๐)	๑๑ (๔๔.๐)	๑๑ (๔๔.๐)

จากตารางที่ ๒ พบว่า ในภาพรวมนั้นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าประเด็นการศึกษาวิจัยที่อยู่ในระดับควรได้รับการปรับปรุง ได้แก่ ด้านการพัฒนาและประเมินผลหลักสูตร รูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

๕.๒ ความคิดเห็นต่อทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในอนาคต

จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในอนาคต สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓ ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในอนาคต

รายการ	ระดับมัธยมศึกษา			ระดับอุดมศึกษา			ภาพรวม		
	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง
การพัฒนาและประเมินหลักสูตร	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐๐)	๑๑ (๖๑.๑)	๖ (๓๓.๓)	๑ (๕.๕)	๑๘ (๖๙.๒)	๗ (๒๖.๙)	๑ (๓.๘)
รูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐)	๑๕ (๘๓.๓)	๓ (๑๖.๖)	๐ (๐.๐)	๒๒ (๘๕.๖)	๔ (๑๕.๓)	๐ (๐.๐)
รูปแบบ/กลวิธีการสอน	๘ (๑๐๐.๐)	๐ (๐.๐)	๐ (๐.๐)	๑๐ (๕๕.๕)	๘ (๔๔.๔)	๐ (๐.๐)	๑๘ (๖๙.๒)	๘ (๓๐.๗)	๐ (๐.๐)
การใช้ภาษาฝรั่งเศสในการสื่อสาร	๘ (๑๐๐.๐)	๐ (๐.๐)	๐ (๐.๐)	๑๕ (๘๓.๓)	๓ (๑๖.๖)	๐ (๐.๐)	๒๓ (๘๘.๔)	๓ (๑๑.๕)	๐ (๐.๐)
ทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐)	๑๐ (๕๕.๕)	๘ (๔๔.๔)	๐ (๐.๐)	๑๗ (๖๕.๓)	๙ (๓๔.๖)	๐ (๐.๐)
ทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศส	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐)	๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๐ (๐.๐)	๑๘ (๖๙.๒)	๘ (๓๐.๗)	๐ (๐.๐)
ทักษะการอ่านภาษาฝรั่งเศส	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐)	๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๐ (๐.๐)	๑๘ (๖๙.๒)	๘ (๓๐.๗)	๐ (๐.๐)
ทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศส	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐)	๑๒ (๖๖.๖)	๖ (๓๓.๓)	๐ (๐.๐)	๑๙ (๗๓.๑)	๗ (๒๖.๙)	๐ (๐.๐)
วัฒนธรรมฝรั่งเศส	๕ (๖๒.๕)	๓ (๓๗.๕)	๐ (๐.๐)	๙ (๕๐.๐)	๙ (๕๐.๐)	๐ (๐.๐)	๑๔ (๕๓.๘)	๑๒ (๔๖.๑)	๐ (๐.๐)
การพัฒนาสื่อแบบเรียน/บทเรียน	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐)	๑๒ (๖๖.๖)	๔ (๒๒.๒)	๒ (๑๑.๑)	๑๙ (๗๓.๑)	๕ (๑๙.๒)	๒ (๗.๖)
การใช้เทคโนโลยีการศึกษา	๕ (๖๒.๕)	๓ (๓๗.๕)	๐ (๐.๐)	๑๒ (๖๖.๖)	๓ (๑๖.๖)	๓ (๑๖.๖)	๑๗ (๖๕.๓)	๖ (๒๓.๑)	๓ (๑๑.๕)
การวัดและประเมินผล	๗ (๘๗.๕)	๑ (๑๒.๕)	๐ (๐.๐)	๑๑ (๖๑.๑)	๔ (๒๒.๒)	๓ (๑๖.๖)	๑๘ (๖๙.๒)	๕ (๑๙.๒)	๓ (๑๑.๕)

จากตารางที่ ๓ พบว่า กลุ่มตัวอย่างในระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา และในภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าในอนาคตควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร และรูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาฝรั่งเศสของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการฟังและการพูด

๕.๓ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส

ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ดังนี้

- **หัวข้อเนื้อหา** ควรมีหัวข้อเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส ใน การวิจัยด้านหลักสูตรและการสอนควรมีความแปลกใหม่ น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ เช่น ในระดับอุดมศึกษาควรต้องอ้างอิงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มากขึ้น ในประเด็นนี้ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าจำนวนงานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยยังมีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษาที่มักจะเน้นการเขียนตำราวิชาการมากกว่า หากมีการทำวิจัยบ้างก็มักจะเป็นการวิจัยด้านวรรณคดี ส่วนในระดับมัธยมศึกษา นั้น การทำงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปตามข้อกำหนดของการเสนอขอผลงานเพื่อปรับระดับการทำงานของตน บางครั้งจึงไม่ได้มุ่งที่การพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนอย่างจริงจังเท่าที่ควร

- **ระเบียบวิธีวิจัย/รูปแบบวิธีการ** ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method research) และควรพัฒนาความรู้ด้านระเบียบวิธีการวิจัยให้แก่อาจารย์ รวมทั้งควรมีการทำวิจัยร่วมกันเป็นทีม

- **ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย** ปัญหาหลักที่พบคืออาจารย์ไม่มีเวลาทำงานวิจัย เนื่องจาก

มีภาระหน้าที่มาก ประกอบกับขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ขาดแรงจูงใจในการทำวิจัย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยและภาษาฝรั่งเศส อีกทั้งแหล่งค้นคว้าและเผยแพร่ข้อมูลอยู่ในวงจำกัด เช่น ผ่านทางวารสารสมาคมครุภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย หรือผ่านทางวารสารของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เสนอว่า ควรมีการเผยแพร่ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วย เพื่อต่างฝ่ายจะได้ทราบข่าวความเคลื่อนไหวในการทำวิจัยด้านไหนและไปถึงไหน และควรมีการสรุปผลงานวิจัยในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ในวารสารสมาคมครุภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ด้วย นอกจากนี้พบว่าระดับการเผยแพร่ก็มักใช้ภาษาที่ยากเกินไป เป็นภาษาวิจัยที่ครูผู้สอนอาจไม่เข้าใจและเข้าถึงเท่าที่ควร และหากจะให้เกิดประโยชน์ ควรนำผลงานที่วิจัยมาชี้แนวทางต่อ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสได้อย่างดี

๕.๔ ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย

จากการสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ดังเช่น

- **ความรู้** ควรพัฒนาความรู้ด้านการวิจัย รวมทั้งความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนและความรู้ด้านภาษาฝรั่งเศสให้แก่อาจารย์

● **ทักษะ** ควรมีทักษะในการทำการวิจัย การจัดการเรียนการสอน และเทคนิคการใช้ภาษาฝรั่งเศส

● **ทัศนคติ** ควรมีแนวทางส่งเสริมให้อาจารย์เกิดทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัย และทัศนคติต่อการสอนภาษาฝรั่งเศส ตลอดจนทัศนคติของผู้เรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศส

● **แหล่งทรัพยากรสนับสนุน** ควรมีแหล่งทรัพยากรสนับสนุนจากองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น CREFAP และ AUF ควรจัดให้มีห้องสมุดเฉพาะทางเพื่อสะดวกในการค้นคว้าข้อมูล และควรมีการรับวารสารต่างประเทศที่หลากหลาย ครอบคลุมงานวิจัยหลาย ๆ ด้าน เพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรสนับสนุนการค้นคว้าข้อมูลงานวิจัย เนื่องจากการติดตามทิศทางและแนวโน้มของการทำวิจัยของต่างประเทศอาจเป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดประเด็นที่จะนำมาปรับใช้ในประเทศไทยได้

● **ข้อเสนอแนะอื่น ๆ** ควรปรับปรุงขั้นตอนการขอทุนวิจัยให้ง่ายขึ้น ควรพัฒนาแนวทางการเผยแพร่ผลงานวิจัย ควรมีแนวทางหรือเตรียมการในการเผยแพร่ผลงานวิจัยการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการเผยแพร่ในสื่อ Online ซึ่งสะดวกต่อการศึกษาและติดตามความเคลื่อนไหวของผลงานการวิจัย นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัยเป็นกลุ่มหรือมีการวิจัยร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมและอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในวงกว้าง ควรลดภาระงานอื่น ๆ ของครูประจำการ เพื่อให้มีเวลาทำงานวิจัย

กล่าวโดยสรุปจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทิศทาง

การทำงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย พบว่าในภาพรวมมีความก้าวหน้าในระดับปานกลาง เนื่องจากจำนวนงานวิจัยมีน้อย ประกอบกับไม่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยเท่าที่ควร และเห็นว่าในปัจจุบันยังขาดประเด็นการวิจัยด้านหลักสูตร รูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ทิศทางการวิจัยในอนาคตควรมีการวิจัยด้านการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร และรูปแบบ/กลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการใช้รูปแบบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method research) และการทำวิจัยร่วมกัน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหลักและอุปสรรคในการทำวิจัย ได้แก่ มีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ มาก ขาดแรงจูงใจ ปัญหาด้านความรู้และทักษะการทำวิจัย ขาดบุคลากรผู้ให้ความรู้ อีกทั้งมีแหล่งสนับสนุนและเผยแพร่ผลงานวิจัยในวงจำกัด

๖) การอภิปรายผล

๑. ผลจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ในภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งจากระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยให้เหตุผลว่าผลงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยยังไม่ได้รับการเผยแพร่เท่าที่ควร ข้อมูลความเคลื่อนไหวของการวิจัยยังอยู่ในวงจำกัดมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากหน่วยงานหรือภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้มีการรวมตัวกันหรือประสานงานในเรื่องการสนับสนุนหรือการเอื้ออำนวยความสะดวกในการตีพิมพ์หรือการเผยแพร่ในช่องทางอื่น ๆ เช่น การจัดทำฐานข้อมูลผลงานวิจัย หรือจัดให้มีองค์กรกลาง

เผยแพร่งานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่งานวิจัยในวงกว้าง นอกเหนือจากวารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย และควรเผยแพร่ให้กลุ่มผู้สอนระดับมัธยมได้รับทราบความเคลื่อนไหวด้วย

๒. จากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการทำงานวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งประสบปัญหาหลักเนื่องจากมีภาระงานสอนและภาระงานอื่น ๆ มาก ทำให้ไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าและทำงานวิจัยอย่างจริงจัง ประกอบกับขาดแหล่งงบประมาณและแหล่งข้อมูลศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ ในเรื่องนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของพัชรา บุญมานำ และสมควร ทรัพย์บำรุง (๒๕๕๒) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของคณาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ ๑) ภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ๒) จำนวนงบประมาณที่ได้รับ ๓) อุปกรณ์และเครื่องมือในการทำวิจัย ๔) การเบิกจ่ายงบประมาณ/ทุนสนับสนุนการวิจัย และ ๕) บุคลากร/ผู้ช่วยที่จะสนับสนุนงานด้านการบริหารโครงการวิจัย

๓. ผลจากการสอบถามเกี่ยวกับทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในอนาคตนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างจากอุดมศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่าหัวข้อเนื้อหาหรือประเด็นการศึกษาในอนาคตควรต้องอ้างอิงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของการศึกษาในปัจจุบันที่กระทรวงศึกษาธิการได้ออก

ประกาศกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้มีการจัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์อย่างน้อย ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) คุณธรรม จริยธรรม ๒) ความรู้ ๓) ทักษะทางปัญญา ๔) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๕) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (วราภรณ์ สิหนาท, ๒๕๕๒) ทั้งนี้แนวคิดเกี่ยวกับกรอบแนวคิดมาตรฐานคุณวุฒินั้นนับว่าเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งย่อมส่งผลต่อทิศทางการศึกษาวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยด้วยเช่นกัน

๔. จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับรูปแบบ/วิธีการวิจัยนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน โดยมองว่าทิศทางการวิจัยในอนาคตนั้นควรต้องมีการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ใช้รูปแบบวิธีการแบบผสมผสาน และอาจเป็นงานวิจัยในเชิงบูรณาการหรือในรูปแบบสหวิทยาการ เป็นต้น ในเรื่องนี้ นับว่าเป็นประเด็นการศึกษาที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่เน้นการเชื่อมโยงองค์ความรู้และศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการนับว่าเป็นที่นิยมแพร่หลายทั้งในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับอุดมศึกษา โดยสามารถทำได้หลายรูปแบบและหลายลักษณะ เช่น การจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated curriculum) ที่จะให้หลักประกันในขั้นต้นว่า ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่เป็นองค์รวม มองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาวิชา และให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (นาตยา ปิลันธนาพันธ์, ๒๕๔๖; อุดม

คำขาด, ๒๕๕๐) ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ควรต้องมีวิสัยทัศน์ในการประสานงานและแสวงหาความร่วมมือด้านการวิจัยจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค และผลักดันให้เกิดการทำวิจัยร่วมให้มากขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยนั้น กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เช่นเดียวกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยเห็นว่าควรเตรียมความพร้อมทั้งด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัย ด้านทัศนคติ แหล่งทรัพยากรสนับสนุน และแหล่งงบประมาณ ทั้งนี้ หากจะให้เกิดผลคงต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย ในหลายระดับและหลายมิติ ทั้งในส่วนของผู้สอน/นักวิจัย ในระดับหน่วยงานภายใน หน่วยงานภายนอก หรือองค์กร/สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ที่จะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย

อนึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการวิจัยและทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการวิจัยและการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยต่อไป

๓) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

๑. หน่วยงาน องค์กร สมาคมวิชาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการศึกษาและการวิจัย ควรร่วมกันกำหนดแผนการบริหารงานวิจัยให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยควรคำนึงถึงบริบทที่เกี่ยวข้องในหลายระดับ เช่น ระดับไมโคร (micro) ที่เป็นบริบทการสอนระดับห้องเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้สอนและผู้เรียนโดยตรง ในระดับเมโส (meso) ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน มหาวิทยาลัย บุคลากร ผู้บริหาร วิธีการจัดการ เป็นต้น รวมทั้งในระดับเอกโซ (exo) หรือบริบทในระดับชุมชน องค์กร ตลอดจนระดับแมโคร (macro) ซึ่งเกี่ยวข้องกับบริบทในระดับกว้างหรือในระดับประเทศ เช่น นโยบายของกระทรวงหรือหน่วยงาน องค์กรกลางในการประสานงานการวิจัย การกำหนดทิศทาง ความก้าวหน้า เป็นต้น (ทิศนา แคมมณี, ๒๕๔๓)

๒. หน่วยงาน องค์กร สมาคมวิชาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผลิต และพัฒนานักวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ เช่น ในการอบรมให้ความรู้ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ และแหล่งทรัพยากรสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ทั้งจากองค์กรภายในและภายนอก รวมทั้งจัดหาแหล่งงบประมาณและทุนสนับสนุนการทำวิจัย เป็นต้น

๓. ควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักวิจัยมือใหม่และนักวิจัยมืออาชีพในทุกๆ ระดับ ทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา รวมทั้งจัดระบบให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือนักวิจัยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการวิจัย ตลอดจนจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามและประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อให้การทำวิจัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ

เช่น จัดพิมพ์รายงานการวิจัย จัดเวทีประชุมสัมมนา และสนับสนุนทุนในการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลผลงานวิจัยเพื่อช่วยให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

๕. ในทางปฏิบัตินั้น ควรได้มีการเสนอโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการจำเป็นของหน่วยงาน และสอดคล้องกับบริบทของยุคสมัย เช่น งานวิจัยทางภาษาฝรั่งเศส เฉพาะด้าน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของประเทศไทย และควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งอาจารย์/นักวิจัยในระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา หรือจัดให้มีนักวิจัยที่เลี้ยงโครงการวิจัย เป็นต้น

๘) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้ การสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอาจจัดการสนทนากลุ่ม (focus group) หรือจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกยิ่งขึ้น

๒. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาและกำลังทำวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศด้วย ซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสมากยิ่งขึ้น

๓. ควรมีการสังเคราะห์หัวข้อเนื้อหาและประเด็นการศึกษาของงานวิจัยทางภาษาฝรั่งเศส

ด้านอื่น ๆ เช่น งานวิจัยด้านวรรณคดีฝรั่งเศส หรืองานวิจัยด้านภาษาศาสตร์ฝรั่งเศส เพื่อให้ได้ภาพรวมเกี่ยวกับสภาพการวิจัยทางภาษาฝรั่งเศสได้อย่างครอบคลุมทุกด้าน

๔. ควรมีการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจากผู้สอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ด้วย เช่น ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษารัสเซีย หรือกลุ่มภาษาตะวันออก อาทิ ภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ทั้งนี้เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับภาพรวมของการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย

๕. หากเป็นไปได้ควรมีการเสนอจัดทำชุดโครงการวิจัยเพื่อประมวลองค์ความรู้จากงานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยอาจศึกษาในขอบเขตที่กว้างขึ้น ทั้งจากผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ

ผลจากการวิจัยเรื่อง “ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย” ในครั้งนี้ช่วยให้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจเกี่ยวกับสภาพการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในปัจจุบัน และทิศทางของการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในอนาคต ซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นภาพรวมและแนวโน้มการวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนางานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยให้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาศาสตร์ด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสและภาษาต่างประเทศในประเทศไทยต่อไป

บรรณานุกรม

- ทิศนา แคมมณีนี. (๒๕๔๗). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัตยา ปิลันธนานนท์. (๒๕๔๖). *จากหลักสูตรสู่หน่วยการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ประภา งานไพโรจน์. (๒๕๓๓). *ผลงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในหนึ่งทศวรรษ (พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๓๓)*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชรา บุญมานำ และสมควร ทรัพย์บำรุง. (๒๕๕๒). *รายงานการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจ ปัจจัยเกื้อหนุนและปัญหาในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.
- วรารณ สีนันท. (๒๕๕๒). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ: แนวคิดและแนวปฏิบัติและการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาชา/สาขาวิชา (มคอ.๑)*. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd)” วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ อาคารปิยชาติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.
- วิไลพร ธนสุวรรณ. (๒๕๔๖). *การสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างปีการศึกษา ๒๕๓๖-๒๕๔๖*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุดม คำขาด. (๒๕๕๐). กระบวนทัศน์การออกแบบหลักสูตรแบบบูรณาการ. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, ๒๒(๑), หน้า ๑๕-๒๓.
- Besse, H. (1985). *Méthodes et pratiques des manuels de langue*. Paris: Didier.
- Boyer, H., Butzbach, M., & Pendaux, M. (2001). *Nouvelle introduction à la didactique du français langue étrangère*. Paris: Clé International.
- Cornaire, C. (1998). *La compréhension orale*. Paris: Clé International.
- Coste, C. (2012). Du papier à l'écran : les nouvelles modalités de lecture. *Le Français du monde*, 380, 54-57.
- Cyr, P. (1996). *Le point sur les stratégies d'apprentissage d'une langue seconde*. Anjou: Les Editions CEC.
- Germain, C. (1993). *Évolution de l'enseignement des langues 5000 ans d'histoire*. Paris: Clé International.
- Porcher, L. (2004). *L'enseignement des langues étrangères*. Paris: Hachette.
- Skehan, P. (1989). *Individual differences in second-language learning*. New York: Edward Arnold.